

ئۆيىن دىسپلېنىكى ئۆزىنى ... پشتىوان ئۆزىنى نوپۇس

بوون و ئۆيىن، بوون بىلەن بىر تەنھا ئۆيىدەم ھەبوو. فرىشتەكان بىلەن موو جەڭگە بىلەن بوونىڭ. فرىشتەكان فەرمانىڭ رىبون، تا پەيلىمى خۇدا لىبارگە بىلەن خەيلى ۋە بىلەن موو خەيلى بىلەن. ئا لىۋىدا لىبارگە ئافرىدەدا "ئادەم" ھاتەبوو.

لىۋىۋىۋىنى كە لى ئاسمان ئۆستەردە دادبار! مىۋاندارىيەكى ۋوۋى دىكەن.

لىۋىۋىۋىنى خەيلىنىڭ سەرسام دىكەن، بىۋار ئاسا لى پەنجەردە شەمەندە فەركەۋ

بەگۈلەك سەيلى نوپۇس بىلەن خەيلى دىكەن. ئا لىم سەتەدا! ھەست دىكەت كە، لى ھەموو كەتە زىاتەر و

دژۋارتەر لى ھەموو شوۋىنىڭ لىم ھەۋسەنگىيە گەۋرەيدە، سەۋىشت دۋوچارى كەپكەمان دىكە. ئەمەش ناتەۋاۋىن، ھەست بىلەن تەنھەيلى دىكەن. چەنچەك ئادەم...؟!

چەنچەك بىلەن تەنھا بىلەن سەۋىرىدىنى جەڭگەكان؟

چەنچەۋىيەك بىلەن تەنھا بىلەننىنى جۋانىيەكان؟

چەندە ئازار بەخش! بىلەن تەنھا خەيلىخەيلى بىلەن ھەشت "تەنپا بوون" سەختەر لىكۋەرى. لى بىلەن ھەشت چەن دىتۋانىن بىلەن ھەۋدەمەك بىن؟ سەبەرى خەيلى دىنشەن مەيلى ئارامى و دىفەن، جەشى بەردەۋامى زىان چەن دىكەن بىلەن ھەۋدەم بىلەن؟

خۇدا بىلەن "ئادەم" ھەۋدەمەكى ئافرىدە، تا لىلەگەيلىنىۋە زەۋى ئاۋىتە بىكەت لى ئۆيىنى ئىلاھى خۇدا، خەيلى خەيلىست، ۋىستى جۋانى خەيلى نىشانى مەرقەدەت. بىلەن دىسپلېنىكى بوون، دىسپلېنىكى زىن "ئۆيىنى" ئەمە بىلەن عىشقەۋە لىدەيلى دىبىن. لىلەن تا لى ھەۋەۋە خەيلىستىدا بىلەننىۋە. جۋانى دىستى كەردگار بوو ۋە شەۋ! بەردەۋامى زىان، ئەمە لىلەننى ۋەۋەۋە شەۋىنىڭكىن بىلەن پەۋۋە ۋوۋ، ۋەۋەۋەۋە كەسكىن بىلەن ئاۋىتە بوونى ۋەۋەمان، ئەمە لىلەننى بىلەن شەۋەن كەسكە دىگەننى، تا لى سەيلى ھەموو دۋىيا بىلەننىۋە.

بەتۋانىن مەمە لىگە ۋوۋەۋە بىلەن پەش ئۆۋە دىست لى جەستەي بەدەن، دىست لى ۋوۋە بەدەن. ۋەك مەۋە فەرمۋە "يەكە ۋە شەۋ بەخوۋ،

يەكە طالبى ۋوۋ، يەكە مەجۋورى بوو، يەكە مەيلى ئۆگە

ئەبە شەيدە ۋوۋ بىن، نەك چاۋەكانى و تەكەشان لى پەناۋ كەردەۋە ۋە پەچەي كەسەكەي.

تہا مرقہ گورکان نرخی گشت شدہ ک دزانن. ھمو نیگا ی کی
شرم، ھمو بز ی کی لہو ئفسونا وی دکانی خند ی کی ئرخوانی
دزانن.

ئەوان دزانن کردگار چ خەڵاتەکی کردوون، بەیەھەر وختە گەشتن
بەئوینی هاودمی ووحی خەیان، بەساتەک فەرامەشی ناکەن، وەک چەن
مەحوی فەرمووی:

(شوکر تہ لہ فکرم ناچی، ئہ گہ رچی من لہ فکر ت چووم،
لہ من غائب نہ بہ تہ بہ سمہ با من ہم لہ تہ غائب)

بـلـلـ ئـمـمـ وـلـى هـاودـمـى وـوـحـينـ، شـىـداى گـوـاويـن نـك گـوـ، ئـگـر
چى سـرـرـ تا پـستى دـبـردـ سـرـرـ نـجـت اـدـكـشـتـ، بـمـام بـتـنـها تـمـاـشـا
كردنى ووكـشى دـبـردـ ناگـيـن بـ ئـويـن و ئاـوـزـاـنبـوونى عـشـقـ. وـلـلـ
لـسـرـ ئـمـ جـستـ سـپى و نـرمـلـيـوـ وـوـحـكـ بـوونى هـيـ، ئـوـ
ئـمـيـن كـ، نـاـتـوانـين بـيـبينـين و ئـاشـناى وـوـحـمـان بـكـيـنـ. ئـويـنى لـمـ
چـشـنـ بـ هاوچـشـنـكى خـمـان ئـوـنـدـ مـزـنـ، بـشـوـيـك گـيـشتن بـ
ئاـوـزـاـنبـوونى لـگـ دـبـردـ وـات لـدـكـا گـشت سـاـتـ عـوداى بـيتـ. وـكـ
چـن نـالى فـرمـوـى:

(یا توربٲٲٲ، یا خوربٲٲٲ، با بٲٲٲکشین

ھەر مونتا زیری نالی ئیگەر مرد و ئیگەر ما)

وېک چېن مې وېانا ښار ومی تې ماشی پرې رځاځکې دکات، کښې اېبی تې دایې.
مې ولانا وېلی شې اېبی ښو پرې رځاځکې، چ سود ئېگېر پرې رځاځکې
زېږې و ئاوی ښوی ژېهرېت؟!

من دَزانم گَیشتن بَهاودَمی ٬ووح گَـلـ سَختـ. ٬وـلـ سَختیـ کـان ٬وا
دَکـن بَردَم ٬وام بـم.

مباحث حوی ئاسا :

(لـسـاـرـخـاـچـوونـا، شـاـيـدا بـوونـا، قـوـا پـوانـا، سـوتـانـا هـا تا مـردن
مـوحيـبـا تـا نـا شـي زـا رـا، نـا زـي دـا گـرم)

ئاخر ناكرد پشيمان ببيندو! د ركرځ شيداى نور پشت ل و ناكى
بكات؟

مہ گھر دے کرے سوتاوی ئے وین و عشقی حقیقت دے بردے فہرامہ شہ بکات؟
 مہ گھر دے کرے بہے ووح بڑین؟ ئاخر "دے بردے" سہے رچاوی ئے ووح و
 گیانما نہ۔

بـيـيـه "ئـيـيـن" هـر لـلـدـسـتـپـكـي ژيـن هـيـه، تـنـا نـت لـل
 شـا رـسـتـا نـيـيـه تـنـكـان لـل ئـا يـيـنـدـكـا نـيـشـدا ئـيـيـن نـكـلـي لـل نـا كـرـه، وـكـ
 (لـل شـا رـيـسـتـا نـيـيـه تـي يـيـن نـا نـدا، ئـا گـا پـه، ئـيـر س، فـيـلـيـا و سـتـر گـه) هـنـ.
 ئـا گـا پـه:- عـشـقـي ئـيـلـا هـي وـكـ (ئـيـفـر دـيـت خـودـاي خـشـو يـسـتـي كـو يـ زـيـوس
 خـودـاي خـودـا كـان و خـودـاي ئـا سـمـان).

ئىرئاس: - ئۇيغۇر ئىنى دۇردۇ.

فيليا :- ءوينى ها و.

ستارگ:- ئوينى داىك و باوك بى جگەر گىشكەيان. ★ ★

هــرواها "ئاوين" لـگـگـ ئاينيش هاتـتـ باس کردن. واک (مـسـحـى و ئيسلام).

لَمَّ سَحِيدًا / نَامَی "پَم" ، کَم تَارَاسْتِی (تورنَسَم کَان) دَم کَات .
 ((ئَم گَر بَم هَم موو زَمَانِ کَانِ دُونِیَا وَ فَرِیشْتَم کَان بَدَوَم ، بَم لَام
 خَم وِیستی نَم ئَم وَا مَن وَکَ گَرَمی دَم هَم وَ زِیَم زِیَمی زَمَانِ .
 ئَم گَر بَم تَو بَم زَمَانِی خُودَا بَدَوَم ، بَم لَام خَم وِیستی نَم بَم ئَم وَا مَن
 هِیچَم . ئَم گَر بَم تَم هَم رَجِی هَم بَم خَشَم بَم وِیستی نَم بَم ئَم وَا بَم
 فَا ئِیدَم .))

★ ★ ★

لاینا ئیسلامیش دا ئوین س جرن :-

۱/ ئۇيغۇر تىلىنى با.

۲/ ئۆزىنى ناۋىد .

۳/ ئۆزۈمنى نازم.

۱- ئۆيىنى باقا / ئۆيىنى خۇدا ويايىمىز.

۲- ئۇيىنى ناۋەند / ئۇيىنى دروستكراۋەكە ئىيىتى.

۳- ئۆيىنى نزم / ئۆيىنى ماۋى دونيا .

لـقورئاندا لـ 88 جار خـشـويستی تـنـها يـک ئايت هـن باسی
 “ئـوينی گـز جياواز ” دـکـن ئـويش:

وَقَالَ نِسْوَةٌ فِي الْمَدِينَةِ مِرَّأَتٌ لِغُرَيزٍ
تُؤْتِي وَدَّعًا عَنْ نَفْسِهِ قَدْ شَغَفَهَا حُبًّا
إِنَّا لَنَذِرُهَا فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ [30]

دښته يهك له ژنانې شار (به شهروهه) وتيان: ژنه كې عهزېزي (ميسر) ده يه و (هه و) ده دا (له گه) غوږامه كې دا وږن پيسې بكت. به استې خه ويستي (ئو غوږامه) چوه ته ناو پرده ي دې به استې ئمه ئو (ژنه) ده بينين له گوم ايه كې وون دايه، چونك نډد بوو له گډل خزم تكار كې كار كې وا بكت.

لایم د قایم دا د بینین ک خود ا رمووی تی: خشی ویستی ل قوای د و د.

لَا تَأْيِنِي يَسْلَامٌ مَرْجُوهٌ نَبِيٌّ خَاشِعٌ وَيسْتِي وَكِ:

۱/ل چوارچيوي د ستووري ټاين.

٢/ بـ وـ فا بوون.

۳/شاردن و (باس ن کردن).

۴/ استگایی.

۵/ نارام گرتن.

ابن حزم دیک: "وین بهی شکم ندیی و وردن، بی و سف ناکر. هر وها "لوی زانستیش و" کملک تیری هن باس لئ وین دکن وک:

* تیریید خش وستییدکان.

۱- فیس لئ: -

بگویری تیری فیس لئ، گانکاری همم نکانی (ئکسی تین)، ماددی ئبنفرین ل لشی مرث زیاد دکات، ل وختی سرام بوون بکسم دبت ه (گرزبوونی دممارکان، ترپکانی د زیاد دبن، خرای ه ناسدان، سوربوونی پست).

هند ل زاناکان پیان وای، ک "ئوین" بهی هندی کمم خان، ک ل مشکدا هن پیان دوتر (سیناپس) وات: بنکی ه ستیاری سزکان، ک دک و ن بهشی دواوی مشک پیان دوتر (چالی ژرچاو) لئرها یپ پلاموس.

هندکی تر بوايان وای (35) شوین ل مشک داهن، ک ب ه موو ل ش بستر او ن ت و گو ز ر و ی ه س ن ک ان ن. هر وها ه م م ن ی (NGF)، ک برپرس ل مان و ی ه س ن ک ان ب ر ام بر مرث.

۲- سگ ش ی ئوین: -

سگ ش ی ئوین ناسراو ب (سترنبرگ)، ک ئوین دکات س ب ش (سزداری، ح ز و پا ب ندبوون) بگ بری تیریید ک ئ ب ئوین هر س ک ل مان ی تیا بت.

sternbegrg p.92-93*

۳- جان لی: -

بگویری ئم تیریید ئوینی س ر کی پک دت ل س ب ش وک:

۱/ ئوین ب هاوچ شنکی دیاری کراو.

۲/ ئوین ب یاری.

۳/ ئوین ب هاو.

* <http://www.psychology.about.com>

۴- ئیرک فرم: -

فم پی وای ئوین پک دت ل چوار ب ش وک:

۱/ سرنجدان و بئاگا بوون.

۲/ برپرسیار تی.

۳/ نگرتن.

۴/ دانای.

هه‌روها فرم پهی وایی ئه‌وین به‌دوو به‌ش ده‌ناسرته‌وه ئه‌وانیش وهک:
۱/ په‌یه‌ندی قوڵی نه‌وان هه‌ردوولا.
۲/ شادی.

به‌دره‌ژای باسه‌که هه‌ست ده‌که‌ین گه‌یشه‌وین به‌ گرینگه‌ ئه‌وین، هه‌چ
شته‌ک نه‌یه‌ نه‌که‌ی له‌ قه‌شه‌نگه‌ ئه‌وین به‌کات، چونکه‌ ئه‌وین هه‌وه‌نه‌ی
ژینه‌، گه‌گه‌یه‌که‌ به‌گه‌یشه‌ن به‌با‌یه‌ی و لوتکه‌ی کامه‌ بوون و جوان‌به‌ینه‌ی
ژیان و ئاسوده‌گی له‌ژهر چه‌تری نه‌ویندا.
وه‌ک چه‌ن مه‌ولانه‌ی مه‌ی فره‌مووی: ئه‌گه‌ر ئه‌وین به‌چه‌ته‌ نه‌ونه‌اخه‌ی
که‌وه‌کان ئه‌وان ده‌هه‌ژهن و له‌خه‌شه‌یسته‌ی ده‌که‌وه‌نه‌ سه‌ما.
به‌یه‌ هه‌نگاونه‌یه‌ی ده‌ به‌ ئاوه‌زانی وه‌وح گه‌شته‌کی شه‌که‌دار به‌ره‌وه‌
گه‌یشه‌ن به‌ هه‌موو هیوا و ئاواته‌کانی ده‌، چونکه‌ گه‌یشه‌ن به‌ ده‌برده‌
خودی نه‌وینه‌ سه‌ره‌چاوه‌ی هه‌موو که‌یفسازبوونه‌که‌، دووری گه‌گه‌ی و
ئازاره‌کانی گرینگه‌ نه‌یه‌.
وه‌ک مه‌حوه‌ فره‌مووی: ده‌زانم باده‌یه‌ی عه‌شق خه‌ته‌رناک که‌چه‌ هه‌ره‌چووم،
ئه‌گه‌ر مام ئه‌گه‌ر چه‌وم،
له‌به‌ر ئه‌مه‌شه‌ که‌ ئه‌وین ئاسن نه‌رم ده‌کات به‌رده‌ تاوه‌نه‌ته‌وه‌.
ئه‌وه‌ ئه‌وینه‌ی ئاوه‌زانی وه‌وحی ده‌برده‌ بوو هه‌ره‌گه‌زه‌ری ئاوا نا‌به‌ته‌.